

Народна декларација позива на сарадњу која поштује традиционалне, комплементарне и биомедицинске праксе са циљем постизања холистичког приступа здрављу усмереног на особу.

Здравствена заштита коју желимо фокусира се на целу особу, инклузивна је, поштује индивидуалне изборе као и културну разноликост и интегрише клиничко искуство и вредности пацијената са најбољим доступним информацијама базираним на истраживањима.

Потпуни приступ традиционалној, комплементарној и интегративној здравственој заштити требало би да буде део права на здравље.

Народна декларација за Традиционалну, комплементарну и интегративну здравствену заштиту

ДЕФИНИЦИЈЕ

Традиционална, комплементарна и интегративна здравствена заштита (ТКИЗЗ) се односи на сарадњу између различитих система здравствене заштите и њихових здравствених радника са циљем да се понуди холистички приступ здрављу усмерен на особу.

О НАМА

Представљамо светску заједницу корисника и здравствених професионалаца ТКИЗЗ-е са великом разноликошћу позадина и искустава са заједничком посвећеношћу унапређењу и промоцији ТКИЗЗ-е.

ЗДРАВСТВО КОЈЕ ЖЕЛИМО

- Фокусира се на целокупну особу, укључујући физичку, менталну, социјалну и духовну димензију
- Усредсређено је на пацијента и подржава самоизлечење и стварање здравља
- Инклузивно је и поштује индивидуалне изборе
- Засновано је на доказима интегришући клиничко искуство и вредности пацијената са најбољим доступним информацијама базираним на истраживањима
- Поштује културну разноликост и регионалне разлике
- Саставни је део здравља заједнице и планете
- Користи природне и одрживе ресурсе који поштују здравље наше планете
- Интегрише традиционалне, комплементарне и биомедицинске делатности у виду подршке и сарадње

Ценимо предности конвенционалне/биомедицине. У исто време препознајемо њена ограничења, укључујући:

- Недовољне терапијске могућности које пружа биомедицина, посебно за хроничне/незаразне болести (НЗБ)

- Чести нежељени ефекти биомедицинских третмана и растућа антимикробна резистенција
- Фрагментација неге услед повећане специјализације и ограниченост модела заснованог на болести

Инспирисани смо земљама које успешно интегришу ТКИЗЗ у своје здравствене системе. Међутим, забринути смо због:

- Земаља које спречавају, ограничавају или потцењују праксу ТКИЗЗ-е
- Неинформисаног или неуравнотеженог медијског извештавања ТКИЗЗ-е
- Недовољног јавног финансирања ТКИЗЗ истраживања
- Ризика од смањене доступности ТКИЗЗ-е и нерегулисаних пракси у неким земљама

НАШ ПОЗИВ НА АКЦИЈУ

Све земље

- Осигурати пун приступ ТКИЗЗ-и као делу права на здравље за све
- Укључити ТКИЗЗ у националне здравствене системе
- Обезбедити акредитацију здравствених радника ТКИЗЗ-е у складу са међународним стандардима обуке како би се осигурала висококвалитна нега
- Осигурати приступ и сигурност лекова који се користе у ТКИЗЗ-и кроз специфичне регулаторне путеве
- Финансирати истраживање о ТКИЗЗ-и и ширити поуздане информације о ТКИЗЗ-и у јавности

Сви здравствени радници

- Неговати сарадњу која поштује све здравствене професије у циљу постизања холистичког приступа здравственој заштити усмереној на особу

Сви медији и публикације

- Осигурати тачно и поштено извештавање о ТКИЗЗ-и